

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
Facultatea de Istorie-Filosofie
Catedra de Istorie Contemporană și Relații Internaționale

Teză doctorat

**Procesul instituționalizării și implementării politicilor
regionale în statele candidate la aderarea la Uniunea
Europeană. Cazul României.**

Rezumat

Coordonator științific:
Prof.Univ.dr. Vasile Pușcaș

Doctorand:
Furdui Cosmin

Cluj-Napoca

2012

CUPRINS:

Introducere	3
I. Teorii privind regionalizarea.....	6
I. 1. Definirea conceptelor.....	6
I. 2. Teorii privind regionalizarea.....	17
I. 2. 1. Funcționalismul.....	20
I. 2. 2. Tranzacționalismul.....	22
I. 2. 3. Neofuncționalismul.....	23
I. 2. 4. Interguvernamentalismul liberal.....	31
I. 2. 5. Teoria Complexului de Securitate Regional.....	32
I. 2. 6. Teoria Construcției Regionale.....	37
I. 2. 7. Economia Politică de Scară și Construcția Micro-Regiunilor Transfrontaliere.....	38
I. 3. Regionalizarea în Europa.....	46
I. 4. Concluzii.....	50
II. Evoluția instituționalizării politicii regionale în Uniunea Europeană.....	52
II. 1. Definirea conceptelor.....	52
II. 2. Evoluția politicii regionale în UE.....	53
II. 3. Principiile, obiectivele și instrumentele politicii de dezvoltare regională în Uniunea Europeană.....	67
II. 3. 1. Principii ale politicii de dezvoltare regională în UE.....	67
II. 3. 2. Obiectivele politicii de dezvoltare regională ale UE.....	68
II. 3. 3. Principalele instrumente și metode de intervenție structurală ale Uniunii Europene.....	76
II. 3. 4 Cadrul actual al politicii regionale a Uniunii Europene.....	88
II. 4. Evaluarea impactului programelor de dezvoltare regională.....	99
II. 5. Concluzii.....	100
III. Nivelul implementării politicilor regionale în unele state membre ale Uniunii Europene.....	103
III. 1. Pregătirea pentru politica regională a Uniunii Europene.....	103

III. 2. Politica regională în Polonia.....	110
III. 2. 1. Programarea politicii regionale.....	115
III. 2. 2. Noile structuri și capacități instituționale.....	117
III. 3. Politica regională în Ungaria.....	121
III. 3. 1. Structura administrativ-teritorială.....	121
III. 3. 2. Politica și instituțiile dezvoltării regionale.....	125
III. 4. Politica regională în Germania.....	131
III. 4. 1. Structura administrativ-teritorială.....	131
III. 4. 2. Politica regională.....	136
III. 5. Politica regională în Franța.....	141
III. 5. 1. Structura administrativ-teritorială.....	142
III. 5. 2. Politica regională.....	149
III. 6. Politica regională în Italia.....	157
III. 6. 1. Structura administrativ-teritorială.....	159
III. 6. 2. Politica regională.....	162
III. 7. Concluzii.....	164
IV. Politica de dezvoltare regională în România.....	165
IV. 1. Scurt istoric al organizării teritorial-administrative în România.....	165
IV.2.Politica dezvoltării regionale în România: legislație, instituții și instrumente.....	167
IV.2.1. Legislație.....	171
IV.2.2. Cadrul instituțional.....	177
IV.2.3.Instrumentele de preaderare ale politicii de dezvoltare regional.....	209
IV.2.4 Documentele - cadru pentru programarea Politicii Regionale a UE în România.....	245
I V.2.5. Instrumentele Structurale.....	273
IV.3 Concluzii.....	373
V.Concluzii.....	387
VI.Bibliografie.....	395

REZUMAT

Cuvinte cheie: regiune, regionalizare, dezvoltare regională, politică regională, integrare europeană, instrumente structurale, Uniune Europeană, plan național de dezvoltare, program operațional.

Procesul de extindere al Uniunii Europene spre țările din Europa Centrală și de Est constituie o mare provocare atât în ceea ce privește procesul decizional al Uniunii cât și coeziunea economică și socială din interiorul acesteia. Noile state membre ale Uniunii (cele 10 state care au aderat la UE în mai 2004 plus România și Bulgaria care au aderat în 2007) aduc cu ele pe lângă piețe de desfacere, forță de muncă ieftină și calificată și o serie de probleme mai ales de ordin economic și social, discrepanțele dintre aceste noi state și statele mai dezvoltate din Vestul Europei fiind foarte mari, punând astfel în pericol coeziunea economică și socială dintre diferitele regiuni ale Uniunii Europene. Conștienți de existența disparităților regionale dintre statele membre, părinții fondatori ai Comunității Europene au subliniat nevoia asigurării unei dezvoltări armonioase în interiorul Comunității prin reducerea disparităților dintre diferite regiuni și ajutorarea regiunilor defavorizate. Mijloacele necesare pentru îndeplinirea acestui deziderat au luat forma instrumentelor structurale reunite în cadrul politicii de dezvoltare regională a Uniunii Europene.

Competiția în creștere dintre diferite regiuni, implicit activitățile desfășurate în cadrul acestora, atât în interiorul Uniunii Europene cât și în afara acesteia reprezintă o stare de fapt a lumii globalizate în care trăim. Nota distinctă pe care UE o realizează, în tot acest peisaj, constă în atenția pe care o acordă faptului că nu toate regiunile se bucură de aceleași condiții economice, geografice și sociale și, ca urmare a acestei realități, nu toate pot concura de pe aceleași poziții.

Pentru mulți ani, disparitățile regionale din punctul de vedere al nivelului de dezvoltare și al calității vieții faceau obiectul politicilor naționale ale Statelor Membre. Multe îmbunătățiri au putut fi observate din momentul în care Uniunea Europeană a inițiat politica de reducere a lor.

Obiectivul de a întări coeziunea economică și socială este menționat explicit în Articolul 2 al Tratatului de la Amsterdam, fiind un obiectiv de prim rang al Uniunii Europene. Mai specific, Articolul 158 menționează coeziunea ca pe o condiție pentru

dezvoltarea armonioasă a UE, subliniind voința de "a reduce disparitățile între nivelurile de dezvoltare ale diverselor regiuni și rămânerea în urmă a celor mai defavorizate regiuni sau insule, inclusiv zone rurale". Înainte de toate, politica regională a UE se referă la solidaritate: este astfel concepută încât să asigure la nivelul comunității asistență pentru ca cele mai dezavantajate regiuni să depășească problemele de dezvoltare pe care le au. Cel mai important argument în favoarea unei politici regionale a UE este necesitatea de a avea un instrument prin intermediul căruia beneficiile rezultate din integrarea economică să fie resimțite pe tot cuprinsul Uniunii Europene.

Lucrarea de față își propune să realizeze o descriere și o analiză a conceptului și teoriilor de dezvoltare regională, a evoluției instituționalizării politicilor regionale ale Uniunii Europene precum și a mecanismelor și instrumentelor care sunt utilizate în acest scop și nu în ultimul rând a instituționalizării și implementării politicilor de dezvoltare regională în România. Importanța unui asemenea demers este incontestabilă în condițiile în care România este membru cu drepturi depline al Uniunii Europene și ca atare beneficiază din plin de fondurile structurale alocate de către Uniunea Europeană pentru dezvoltarea regională.

În primul capitol se prezintă principalele teorii ale regionalizării realizându-se și o delimitare conceptuală clară a terminologiei utilizate în lucrare referitoare la regiune. Definierea termenilor se face din perspectivă interdisciplinară (științe politice, economie, geografie, sociologie, strategie militară, relații internaționale). Lucrarea introduce și definește noi termeni apăruiți în domeniul studiilor despre regiune și regionalizare din perspectiva noului regionalism.

Regiune, regionalizare, regionalism, sunt concepte des utilizate în diferitele medii europene și extraeuropene atât din perspectiva nivelului substatal cât și a celui suprastatal. De cele mai multe ori acești termeni sunt confundați sau utilizați în anumite contexte care nu reflectă, sau reflectă greșit, câmpul lor semantic.

În acest capitol nu vom urmări doar realizarea unei taxinomii a principalelor teorii relative la regiune și regionalizare, ci vom încerca să definim și să explicăm aceste concepte, să surprindem evoluția acestor teorii într-un mediu al relațiilor internaționale în continuă schimbare. Având în vedere faptul că interesul teoretic pentru studiile regionale se întinde pe mai bine de jumătate de secol și că o caracteristică a acestuia o constituie interdisciplinaritatea, ele fiind obiectul de studiu al mai multor discipline

academice (științe politice, economie, geografie, relații internaționale, strategie militară), literatura de specialitate este destul de diversă și neomogenă. În acest sens, prima parte a capitolului va încerca să delimiteze conceptual terminologia utilizată în studiul acestei discipline. În a doua parte, studiul se va concentra asupra descrierii și explicării principalelor teorii referitoare la subiectul lucrării. Ultima parte a capitolului va aborda regionalizarea din perspectiva instituțiilor Uniunii Europene și a politicilor de integrare europeană precum și tipurile de regionalizare substatală existente în statele din Europa.

În capitolul 2 se analizează evoluția instituționalizării politicii regionale în Uniunea Europeană fiind trecute în revistă și evenimentele care au marcat aceasta evoluție. Tot aici sunt prezentate obiectivele, principiile și instrumentele care au fundamentat această politică regională. Un loc central în cadrul acestui capitol îl ocupă prezentarea instrumentelor politicii regionale, și anume fondurile comunitare, sub forma și denumirea specifice diferitelor perioade de programare : fonduri structurale (Fondul Social European, Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul de Coeziune și în funcție de context - fondurile destinate agriculturii și dezvoltării rurale: FEOGA și IFOP) și cele de pre-aderare (PHARE, ISPA și SAPARD).

Capitolul 3, Nivelul implementării politicilor regionale în unele state membre ale UE, prezintă istoricul organizării teritorial-administrative în unele dintre statele membre ale Uniunii Europene, politicile regionale, instituțiile și structura administrativ-teritorială a acestora precum și particularitățile implementării unei politici de dezvoltare regională în aceste state membre ale UE.

În prima parte a acestui capitol este prezentat cadrul general al pregătirii documentelor și planurilor pentru politica regională a Uniunii Europene: Cadrul Strategic Național de Referință (CSNR), care este un document de referință pentru programarea Fondurilor Structurale și de Coeziune, Planul Național de Dezvoltare (PND) care conține prioritățile și strategiile de dezvoltare ale statului membru respectiv. Obiectivele și prioritățile de dezvoltare ale PND sunt realizate prin intermediul proiectelor de anvergură și a cadrelor de sprijin. Aceste cadre de sprijin care sunt realizate pe bază regională sau sectorială sunt numite Programe Operaționale (PO). Sunt prezentate structurile instituționale specializate care au ca scop pregătirea pentru politica regională a UE și pentru managementul programelor Fondurilor Structurale: Autoritățile de Management, Organismele Intermediare, Autoritatea de Plată, Comitetele de Monitorizare, Agențiile de

Dezvoltare Regională, Comitetul Regional de Evaluare Strategică și Corelare. În parte a doua a capitolului sunt prezentate politicile regionale ale unor state membre ale Uniunii Europene (Polonia, Ungaria, Germania, Franța, Italia) precum și panoplia instituțională necesară pentru implementarea acestora.

Capitolul 4 care se referă la Politica de Dezvoltare Regională în România este dedicat experienței României în domeniul dezvoltării regionale, și abordează această tematică pornind de la istoricul organizării teritorial-administrative în România, până la aspecte legate de structura instituțională și capacitatea acesteia de a face față provocărilor de a gestiona politica regională a UE, aspecte legate de gestionarea fondurilor de pre-aderare, precum și probleme curente cu privire la administrarea instrumentelor structurale.

De asemenea, sunt prezentate structurile și mecanismele stabilite pentru implementarea fondurilor de pre-aderare (PHARE, ISPA și SAPARD) în România, precum și o analiză sintetică a rezultatelor obținute în urma implementării lor din punct de vedere al eficienței și eficacității, precum și factorii care au influențat aceste efecte. Vom prezenta procesul de pregătire a documentelor strategice care fundamentează accesul României la instrumentele structurale: Planul Național de Dezvoltare, Cadrul Național Strategic de Referință, Programele Operaționale acestea din urmă fiind prezentate mai detaliat, pe domenii majore de intervenție, urmărindu-se totodată și progresul absorbției fondurilor structurale în cadrul fiecărui program. Sunt prezentate rezultatele primelor evaluări intermediare și deficiențele constatate în procesul de implementare a Programelor Operaționale. La final se prezintă concluziile unui Raport de sinteză a primelor evaluări intermediare precum și alternative de organizare și management a politicii regionale a UE în România.

Metodologie:

- definirea și analiza politicilor regionale și a importanței pe care acestea o au în contextul extinderii Uniunii Europene;
- analiza documentelor oficiale ale instituțiilor comunitare și a celor din statele membre referitoare la politicile regionale;
- studierea lucrărilor de integrare europeană, a revistelor și articolelor de specialitate referitoare la regionalizare;
- descrierea și analiza teoriilor despre regiune, regionalizare și integrare regională;

Surse folosite:

- lucrări de specialitate;
- documentele oficiale și tratatele de bază ale Uniunii Europene;
- surse electronice: informații de pe site-urile oficiale ale instituțiilor Uniunii Europene și ale Guvernului României;

BIBLIOGRAFIE

LUCRĂRI GENERALE

Dictionnaire de la langue française (Le Grand Robert), Paul Robert 2ème edition, Tome VIII, Paris, 1989.

Dictionnaire Encyclopédique (Le Petit Larousse), Larousse, Paris, 1993.

Encyclopaedia Universalis, Corpus 15, Paris, 1985.

Macmillan English Dictionary, Bloomsbury Publishing, Oxford, 2002.

Webster Universal College Dictionary, Gramercy Books, New York, 1997.

Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale (ACIS), *Rezumate ale rapoartelor anuale de implementare a Programelor Operaționale*, [Online] available at <http://www.fonduri-ue.ro/rapoarte-studii-evaluari-240>

BĂRBULESCU, IORDAN, GHEORGHE, *De la Comunitățile Europene la Uniunea Europeană*, ed. Trei, București, 2001.

BUZAN, BARRY, *Regional Security Complex Theory in the Post Cold War World*, Oxford University Press, London, 2000.

DEREK, URWIN, *Dicționar de istorie și politică europeană*, Institutul European, Iași, 2000.

DOUGHERTY, JAMES, A., PFALTZAGRAFF, ROBERT, L. *Contending Theories of International Relations. A Comprehensive Survey*, HarperCollins Publishers, New York, 1990.

HAAS, B., ERNST, *The Uniting of Europe, Political, Social and Economic Forces, 1950-1957*, University of Notre Dame Press, Notre Dame, Indiana, 2004.

HAAS, B., ERNST, *Beyond the Nation- State, Functionalism and International Organization*, Stanford University Press, Stanford, California, 1964.

IVAN, ADRIAN, VASILE, VESE, *Tratatul de la Nisa*, ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001.

IVAN, ADRIAN, VASILE, VESE, *Istoria Integrării Europene*, Presa Universitară Clujeană, Cluj, 2001.

MANOLACHE, OCTAVIAN, *Drept Comunitar*, ediția a III-a, ed. All Beck, București, 2001.

PUTNAM, R., D. *Cum Funcționează Democrația?*, Polirom, Iași, 2001.

ROSAMOND, BEN, *Theories of European Integration*, Macmillan Press, London, 2000.

ROUGEMONT, DENIS, DE, *L'Avenir est notre affaire*, Stock, Paris, 1978.

SCURTU, IOAN (coord), *Istoria Românilor*, vol. VIII, Academia Română, ed. Enciclopedică, București, 2003.

TIZZANO, ANTONIO, DANIEL, VIGNES, *Code de l'Union Européenne*, Bruyllant, Bruxelles, 1996.

ZARKA, JEAN-CLAUDE, *Les Institutions de l'Union Européenne*, Gualino, Paris, 1997.

ZYLBERSTEIN, JEAN-CLAUDE, *Traité de Maastricht, mode d'emploi*, U.G.E. Paris, 1992.

LUCRĂRI SPECIALE

ÁGH, ATTILA, ÁRPAD, ROZSAS, *The Dynamics of EU Cohesion Policy, Regional Policy in Hungary, Institutional Preparations for EU Accession, Organising for EU Enlargement Project*, European Commission, Dublin European Institute, Dublin, 2004.

ANTONESCU, DANIELA, *Dezvoltarea regională în România*, ed. Oscar Print, București, 2003.

BALME, RICHARD, *Les Politiques du Néo-Régionalisme*, Economica, Paris, 1996.

BERICA, C. „Factors that influence the low rate of Structural funds absorption in Romania”, CES Working Papers, II, (4), 2010

BOURRINET, JACQUES, *Le Comité des Régions de l'Union Européenne*, CERIC, Marseille, 1996.

BULLMAN, UDO, *Germany, Federalism under Strain*, în John Loughlin, *Subnational Democracy in the European Union, Challenges and Opportunities*, Oxford University Press, 2001.

BUZAN, BARRY, OLE, WAEVER, *Regions and Powers, The Structure of International Security*, Cambridge University Press, Cambridge, 2006.

BUZAN, BARRY, OLE, WAEVER, JAAP, DE WILDE, *Security: A New Framework for Analysis*, Boulder, 1998.

BESLIN, SHAUN, HIGGOTT, RICHARD, ROSAMOND, BEN, *Regions in Comparative Perspective*, University of Warwick, Centre for the Study of Globalization and Regionalization, working paper no. 107/ 2002.

CARDY, HÉLÈNE, *Construire L'identité Régionale*, L'Harmattan, Paris, 1997.

- CHARPENTIER, JEAN, CHRISTIAN, ENGEL, *Les Régions de l'espace communautaire*, Presses Universitaires de Nancy, 1992.
- DAVIES, SARA, *Regional Policy in the French Regions*, în Douglas Yuill, *Regional Policy in the Regions: An International Report*, European University Research Centre, University of Strathclyde, Glasgow, 2003.
- DELOIRE, PHILIPPE, *Vers L'Europe des 30, Le processus d'élargissement de L'Union européenne*, Gualino, Paris, 1998.
- DELSOL, CHANTAL, MILLON, *Statul Subsidiar*, ed. Efes, Cluj-Napoca, 2001.
- DROJ, LAURENȚIU, *The analysis of absorption capacity of European funding in the north western region of Romania*, <http://anale.steconomieuoradea.ro/volume/2010/n2/084.pdf>
- ENGELEN, HILDE, D. *The Construction of a Region in the Baltic Sea Area*, The 5th Pan European Conference, Haga, 2004.
- FARRELL, MARY, HETTNE, BJÖRN, LANGENHOVE, LUK, VAN, *Global Politics of Regionalism, Theory and Practice*, Pluto Press, London, 2005.
- FERRY, MARTIN, *Regional Policy in Poland on the eve of EU membership: regional empowerment or central control?*, European Policies Research Centre, University of Strathclyde, Glasgow, 2004.
- FIASCHI, D., LAVEZZI, A., PARENTI, A. *Productivity Dynamics Across European Regions: the Impact of Structural and Cohesion Funds*, 2009, *Discussion Paper*, no. 48.
- FLORESCU, D. *Analiza capacității de absorbție a fondurilor europene la nivelul României*, paper presented at the International Conference of Faculty of Finance, Insurance, Markets and Stock Exchange, Academy of Economic Studies, București, Romania, December 2010.
- GEORGESCU, GEORGE, *Determinants of increasing EU funds absorption capacity in Romania*, *Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica*, 2009, vol. 2.
- GHERGHINESCU, OANA, RINDERU, PAUL, NEAGOE, BĂCANU, *The development potential of the Romanian economy under the structural funds framework*, <http://www.upm.ro/proiecte/EEE/Conferences/papers/S322.pdf>
- HEIMOPLD, GERHARD, *Regional policy in the Central and East European countries prior to the eastward enlargement of the EU, with special focus on regional policy developments in East Germany*, 41st Congress of the European Regional Science Association in Zagreb, Halle, 2001.

HELLEINER, ERIC, *Regionalization in the International Political Economy: A Comparative Perspective*, East Asia Policy Papers no. 3, 1994.

HORVATH, GYULA, *Studiu comparativ privind politicile regionale ale Ungariei, Bulgariei și României*, în *Altera, Politici descentralizatoare și autonomia regională*, nr. 22-23, Târgu-Mureș, 2003.

ILLNER, MICHAEL, *Reforme descentralizatoare în trei țări candidate central-est-europene- Republica Cehă, Ungaria și Polonia*, în *Altera* nr. 22-23, Târgu-Mureș, 2003.

JUESSEN, FALKO, *A distribution dynamics approach to regional GDP convergence in reunified Germany*, University of Dortmund, Germany, 2005.

KATZENSTEIN, PETER, J. *A World of Regions, Asia and Europe in the American Imperium*, Cornell University Press, Ithaca, New York, 2005.

KATZENSTEIN, PETER, J. *Regions In Comparative Pespective*, Arena Working Paper Series, 1997.

KEATING, MICHAEL, JAMES, HUGHES, *The Regional Challenge in Central and Eastern Europe*, *Regionalism & Federalism* nr.1, Presses Interuniversitaires Européennes, Brussels, 2003.

LABASSE, JEAN, *L'Europe des Régions*, Géographes-Flammarion, Paris, 1990.

LAJUGIE, JOSEPH, PIERRE, DELFAUD, CLAUDE, LACOUR, *Espace régional et aménagement du territoire*, Précis Dalloz, deuxième édition, Paris, 1985.

LANGENHOVE, LUK, VAN, *Thorising Regionhood*, UNU-CRIS e-Working Papers, No. 1/2003.

LOUGHLIN, JOHN, *Subnational Democracy in the European Union*, Oxford, Oxford University Press, 2001.

MALAMUD, ANDRES, *Spillover in European and South American Integration*, Department of Social and Political Sciences, European University Institute, Florence, Italy, 2001.

MARCOU, GÉRARD, *Regionalisation in Europe Today: Models and Lessons, La régionalisation en Europe : situation perspectives d'évolution dans les Etats membres de l'Union européenne et dans les Etats d'Europe centrale et orientale candidats à l'adhésion*, Rapport pour le Parlement européen, Strasbourg, février 2000, REGI 108 rév.

MARCOU, GÉRARD, *Les régions entre l'état et les collectivites locales, étude comparative de cinq états européens à autonomies régionales ou constitution federale*,

Groupement de Recherches sur l'Administration locale en Europe, Ministère de l'interieur, Centre d'Etudes et de Prévision, 2003.

MARCOU, GÉRARD, *Experiența franceză în regionalizare: descentralizarea regională în statul unitar*, în *Altera, Regionalism și regionalizare*, nr. 9, Târgu-Mureș, 1998.

MARCOU, GÉRARD, W., GLOWAKI, *Les Structures Régionales dans les Pays Candidats et leur Compatibilité avec les Fonds Structureles (Europe centrale et orientale)*, Direction Générale des Études, Parlement Européen, Luxembourg, 2002.

MOUSSIS, NICOLAS, *Accès à l'Union Européenne*, Mols, Bierges, 1999.

NELSEN, BRENT, STUBB, C-G., ALEXANDER, *Readings on the Theory and Practice of European Integration*, Macmillan Press Ltd., London, 1998.

NUGENT, NEILL, *The Government and Politics of the European Union*, Macmillan Press, Londra, 1995.

POPESCU, CORNELIU, LIVIU, *Autonomia locală și integrarea Europeană*, All Beck, București, 1999.

PUȘCAȘ, VASILE, IVAN, ADRIAN (coord), *Regiune și Regionalizare în Uniunea Europeană*, Institutul de Studii Internaționale, Institutul Cultural Român, Cluj-Napoca, 2004.

PUȘCAȘ, VASILE, *Negociind cu Uniune Europeană*, vol. 1, ed. Economică, București, 2003.

RICQ, CHARLES, *La région, espace institutionnel et espace d'identité*, IUEE, Geneva, 1982.

RISSE, THOMAS, *Regionalism and Collective Identities: The European Experience*, workpaper at the seminar: "El estado del debate contemporaneo en Relaciones Internacionales", Buenos Aires, 27-28 Iulie 2000.

ROMAN, LIGIA, *Structural Funds in Romania*,
<http://conference.ubbcluj.ro/mccs/RePEc/bbu/wpaper/179-182.pdf>.

ROSENFELD, MARTIN, W. *Institutional Aspects of Regional Policy: The Impact of Centralized vs. Decentralized Responsibilities in the Field of Regional Policy on Economic Efficiency and Interregional Cohesion*, Congress of the European Regional Science Association, Finlanda, 27-30 August 2003.

ROWLAND, PETER, GARSON, JAVIER, PEREZ, *Regional Economic Policies, Four Country Cases*, <http://www.banrep.gov.co/docum/ftp/borra301.pdf>

- SÖDERBAUM, FREDRIK, TIMOTHY, M., SHAW, *Theories of New Regionalism*, Palgrave Macmillan, New York, 2003.
- TAVAREZ, RODRIGO, *The State of the Art of Regionalism*, UNU-CRIS e-Working Papers, No. 10/2004.
- TEMESI, ISTVÁN, *Local Government in Hungary*, în Tamas, M., Horvath, *Decentralization, Experiments and Reforms*, Open Society Institute, Budapest, 2000.
- THIELEMANN, EICKO, *Policy networks and European Governance: The Europeanisation of Regional Policy-Making in Germany*, Regional and Industrial Research Paper Series, nr. 27, European Policies Research Paper, University of Strathclyde, Glasgow, 1998.
- VÄYRYNEN, RAIMO, *Regionalism Old and New*, International Studies Review, nr. 5/2003.
- WÜNDERLICH, UWE, *Towards a More Comprehensive Conceptualisation of Regions: The New Regionalism Revisited*, 2003.
- YUILL, DOUGLAS, FIONA, WISHLADE, *Regional Policy Developments in the Member States: A Comparative Overview of Change*, Regional and Industrial Policy Research Paper, nr. 45, European Policies Research Centre, University of Strathclyde, Glasgow, 2001.
- ZAMAN, GHEORGHE, GEORGESCU, GEORGE, *Structural fund absorption: a new challenge for Romania?*, Romanian Journal of Economic Forecasting – 1/2009.

DOCUMENTE

Carta Verde a Dezvoltării Regionale în România.

Déclaration de Bordeaux, Convention du Conseil de l'Europe sur les problèmes de la régionalisation, Conférence des Pouvoirs Locaux et Régionaux de l'Europe, France, 30-31 janvier, 1978.

Hotărârea de Guvern nr. 634/1998 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 151/1998 privind dezvoltarea regională în România și a Regulamentului cadru de organizare și funcționare a Consiliilor pentru Dezvoltare Regională, MO, nr. 379 din 25 octombrie 1998.

Hotărârea de Guvern nr. 975 privind organizarea și funcționarea Agenției pentru IMM, MO, nr. 529 din 31 decembrie 1998.

Hotărârea de Guvern nr. 978 din 23 decembrie 1998 privind organizarea și funcționarea ANDR, MO, nr. 527 din 31 decembrie 1998.

Hotărârea de Guvern nr. 979 din 1998 pentru desemnarea reprezentanților guvernului în Consiliul Național pentru Dezvoltare Regională, MO, nr. 527 din 31 decembrie 1998.

Hotărârea de Guvern nr. 525/1999 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/1998 privind regimul zonelor defavorizate, MO, nr. 340 din 16 iulie 1999.

Hotărârea de Guvern nr.382 privind reorganizarea ADR, MO, nr. 219 din 18 mai 2000.

Hotărârea nr. 520/2000 privind aprobarea Programului special pentru zonele defavorizate “Dezvoltarea Afacerilor”, MO, nr. 314 din 6 iulie 2000.

Hotărârea nr. 521/2000 privind aprobarea Programului special pentru zonele defavorizate “Sprijinirea investițiilor”, MO, nr. 314 din 6 iulie 2000.

Hotărârea nr. 522/2000 privind aprobarea Programului special pentru zonele defavorizate “Sprijinirea activităților agricole din mediul rural”, MO, nr. 314 din 6 iulie 2000.

Hotărârea de Guvern nr. 16 din 4 ianuarie 2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării și Prognozei, MO, nr. 13 din 10 ianuarie 2001.

Hotărârea nr. 340 din 22 martie 2001 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 16/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării și Prognozei, MO, nr. 164 din 2 aprilie 2001.

Hotărârea de Guvern nr. 759/2001 privind aprobarea structurii, indicatorilor și fondurilor aferente programelor care se experimentează și se finanțează din bugetul Ministerului Dezvoltării și Prognozei în anul 2001, MO, nr. 480 din 21 august 2001.

Hotărârea de Guvern nr. 1323 din 20 noiembrie 2002 privind elaborarea în parteneriat a Planului Național de Dezvoltare, MO, nr. 898 din 11 decembrie 2002.

Hotărârea de Guvern nr. 1555 din 18 decembrie 2002 privind desemnarea instituțiilor și organismelor responsabile cu coordonarea, implementarea și gestionarea asistenței financiare comunitare prin Instrumentele Structurale, MO, nr. 70 din 3 februarie 2003.

Hotărârea de Guvern nr. 599/2003 pentru modificarea și completarea Hotărârii de Guvern nr. 1075/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Integrării Europene, MO, nr. 378 din 2 iunie 2003.

Hotărârea de Guvern nr.600/2003 privind modificarea și completarea Hotărârii de Guvern nr. 758/2002 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării și Prognozei, MO, nr. 378 din 2 iunie 2003.

Hotărârea de Guvern nr.601/2003 privind modificarea și completarea Hotărârii de Guvern nr.267/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, MO, nr. 378 din 2 iunie 2003.

Hotărârea de Guvern nr.602/2003 privind modificarea și completarea Hotărârii de Guvern nr. 4/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, MO, nr. 378 din 2 iunie 2003.

Hotărârea de Guvern nr.603/2003 privind modificarea și completarea Hotărârii de Guvern nr. 362/2002 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, MO, nr. 378 din 2 iunie 2003.

Hotărârea de Guvern nr.604/2003 privind modificarea și completarea Hotărârii de Guvern nr. 23/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării (HG 605/2003) pentru modificarea și completarea Hotărârii de Guvern nr. 17/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apelor și Protecției Mediului, Hotărârea de Guvern nr.606/2003 pentru modificarea și completarea Hotărârii de Guvern nr. 3/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, MO, nr. 378 din 2 iunie 2003, MO, nr. 378 din 2 iunie 2003, MO, nr. 379 din 2 iunie 2003.

Hotărârea de Guvern nr. 497/2004 privind stabilirea cadrului instituțional pentru coordonarea, implementarea și gestionarea instrumentelor structurale.

Hotărârea de Guvern nr. 1179/2004 pentru modificarea și completarea HG nr. 497/2004 privind stabilirea cadrului instituțional pentru coordonarea, implementarea și gestionarea instrumentelor structurale.

Hotărârea de Guvern nr. 1200/2004 pentru constituirea, organizarea și funcționarea Comitetului național de coordonare a procesului de pregătire pentru gestionarea instrumentelor structurale.

Hotărârea de Guvern nr. 1115/2004 privind elaborarea în parteneriat a Planului Național de Dezvoltare.

Hotărârea de Guvern 208/2005 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice și a Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Hotărârea de Guvern nr.170 din 09.03.2005 pentru aplicarea Legii nr.490/2004 privind stimularea financiară a personalului care gestionează fonduri comunitare.

Hotărârea de Guvern 1269/205 pentru modificarea și completarea HG nr. 208/2005 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice și a Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Hotărârea de Guvern nr. 1213/2006 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private.

Hotărârea de Guvern nr.128/2006 privind stabilirea cadrului instituțional pentru coordonarea, implementarea și gestionarea instrumentelor structurale.

Ordonanța Guvernului nr. 12/2007 pentru modificarea și completarea OG nr. 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător.

Legea- cadru nr. 195 din 22.05.2006 privind descentralizarea administrativă în România;
Hotărârea de Guvern nr. 811 din 21 iunie 2006 privind finanțarea din bugetul Ministerului Integrării Europene a asistenței tehnice pentru pregătirea de proiecte de investiții publice, finanțabile prin Programul operațional regional 2007 – 2013.

Hotărârea de Guvern nr.243/2006, privind organizarea și funcționarea Ministerului Integrării Europene. Acest minister având drept obiectiv principal asigurarea fundamentării și coordonării procesului de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană.

Legea nr. 249/2007 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 29/2007 privind modul de alocare al instrumentelor structurale, a prefinanțării și a cofinanțării alocate de la bugetul de stat, inclusiv din Fondul național de dezvoltare, în bugetul instituțiilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență.

Hotărârea de Guvern 361/18.04.2007 privind organizarea și funcționarea Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuinței prin reorganizarea Ministerului Integrării Europene și prin preluarea activității în domeniul lucrărilor publice, amenajării teritoriului, în domeniul construcțiilor și în domeniul locuințelor de la Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului.

Hotărârea de Guvern nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale.

Decizia nr. 262 din 04.10.2007 privind organizarea, funcționarea și stabilirea atribuțiilor Compartimentului dezvoltare regională și urmărirea fondurilor structurale.

Hotărârea de Guvern nr. 457/2008 privind cadrul instituțional de coordonare și de gestionare a instrumentelor structurale.

Hotărârea de Guvern nr. 1631/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului.

Hotărârea de Guvern nr. 606/2010 privind stabilirea unor măsuri de accelerare a implementării instrumentelor structurale.

Hotărârea de Guvern nr. 904/2010 privind restructurarea și reorganizarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului, precum și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1631/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului.

Hotărârea de Guvern nr. 75/2011 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1631/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului.

Legea nr. 151/1998 cu privire la dezvoltarea regională din România și Regulamentul cadru de organizare și funcționare a Consiliilor pentru Dezvoltare Regională, Monitorul Oficial, nr. 265 din 16 iulie 1998.

Legea nr. 84 din 18 martie 2003 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, MO, nr. 195 din 26 martie 2003.

Legea nr. 256 din 10 iunie 2003 privind aprobarea Ordonanței de Guvern nr. 27 din 30 ianuarie 2003 pentru modificarea și completarea Legii nr. 151/1998 privind dezvoltarea regională din România, MO, nr. 429 din 18 iunie 2003, MO, nr. 62 din 1 februarie 2003.

Legea nr. 621/2001 privind zonele asistate.

Legea nr. 672 din 19 decembrie 2002 care precizează structurile interne prin care urmează să se realizeze atribuțiile conferite prin Hotărârea de Guvern 1555/2002, stabilește anul când acestea vor deveni operaționale și comunică numărul personalului necesar estimat pentru anul 2004/2005, MO, nr. 953 din 24 decembrie 2002.

Legea nr. 315 din 28 iunie 2004 privind dezvoltarea regională din România, MO, nr. 577 din 29 iunie 2004.

Legea nr. 315/28.06.2004 privind dezvoltarea regională în România;

Ordinul nr. 1/2000 al Agenției Naționale pentru Dezvoltare Regională privind zonele defavorizate, MO, 230 din 25 mai 2000.

Ordonanța de urgență nr. 75/2000 pentru modificarea ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/1998 privind regimul zonelor defavorizate, MO, nr. 282 din 22 iunie 2000.

Ordonanța de urgență nr. 24/1998 privind regimul zonelor defavorizate, MO, din 19 ianuarie 1999.

Ordonanța Urgență Nr.78 din 21.09.2011.

Tratatul de instituire a Comunității europene a cărbunelui și oțelului (Paris, 18 aprilie 1951), Antonio Tizzano, Daniel Vignes, *Code de l'Union Européenne*, Bruyllant, Bruxelles, 1996.

Tratatul de instituire a Comunității economice europene (Roma, 25 martie, 1957), Antonio Tizzano, Daniel Vignes, *Code de l'Union Européenne*, Bruyllant, Bruxelles, 1996.

Actul Unic European (Luxembourg, 17 februarie 1986, Haga, 28 februarie 1986), Antonio Tizzano, Daniel Vignes, *Code de l'Union Européenne*, Bruyllant, Bruxelles, 1996.

Tratatul Uniunii Europene (Maastricht, 11 decembrie, 1991), Jean-Claude Zylberstein, *Traité de Maastricht, mode d'emploi*, U.G.E. Paris, 1992.

Tratatul Uniunii Europene (Amsterdam, 2 octombrie, 1997), Iordan Gheorghe Bărbulescu, *De la Comunitățile Europene la Uniunea Europeană*, ed. Trei, București, 2001.

Tratatul Uniunii Europene (Nisa, 10 martie, 2001), Adrian Ivan, Vasile Vese, *Tratatul de la Nisa*, Dacia, Cluj-Napoca, 2001.

PERIODICE

Altera, *Regionalism și regionalizare*, nr. 9, Târgu-Mureș, 1998.

Altera, *Politici descentralizatoare și autonomia regională*, nr. 22-23, Târgu-Mureș, 2003.

Commission Européenne, *Gouvernance européenne-Travaux préparatoires au livre blanc*, Office des publications officielles des Communautés européennes, Luxembourg, 2002.

Geopolitica, *Uniunea Europeană încotro?*, nr. 13, Top Form, București, 2005.

Journal Officiel des Communautés Européennes, nr. 73 din 21.03.1975, nr. 72 din 18.03.1985, nr. C 326 din 19.12.1988, nr. L 374 din 31.12.1988, nr. 188 din 28.07.1990, nr. C 59 din 06.03.1992, nr. L 193 din 31.07.1993.

La Gazette, *Voyage á L'intérieur de la DATAR*, 25.10.1999.

SURSE ELECTRONICE:

<http://www.arena.uio.no/publications>

<http://www.cris.unu.edu/Online>

<http://136.142.158.105/Lasa2001>

<http://www.sigov>

<http://www.fu-berlin.de>

<http://www2.warwick.ac.uk>

<http://www.ifpri.org>

<http://www.sgir.org>

<http://www.cordislu//growth/calls/200101.hatm>

<http://www.europa.eu.int/en/comm/dg22>

<http://www.datar.gouv.fr>

<http://www.grale.univ-paris1.fr>

<http://www.ideas.repec.org>

<http://www.oecd.org>

<http://www.econwapa.wustl.edu>

<http://www.banrep.gov.co>

<http://www.ersa.org>

<http://www.oeue.net>

<http://www.eurostat.dg.regio>

<http://www.mdrl.ro>

<http://ec.europa.eu>

<http://www.cnadnr.ro>

<http://www.fonduri-finantari.eu>

<http://eufinantare.info>

<http://www.mfinante.ro>

<http://m.bursa.ro>

<http://sapard-romania.info>

<http://www.apdrp.ro>
<http://www.gov.ro>
<http://www.dae.gov.ro>
<http://ec.europa.eu/europe2020>
<http://www.madr.ro>
<http://discutii.mfinante.ro>
<http://freelex.juridic.ro>
<http://www.mmuncii.ro>
<http://www.portal.structuralfunds.ro>
<http://www.mai.gov.ro>
<http://www.minind.ro>
<http://www.mt.ro>
<http://fondurieuropene.newschannel.ro>
<http://www.fonduri-structurale.ro>
<http://www.fonduri-ue.ro>
<http://www.posmediu.ro>
<http://www.fseromania.ro>
<http://www.inforegio.ro>
<http://www.mdrt.ro>
<http://www.poaat.ro>
<http://www.europarl.europa.eu>
<http://www.consiliulfiscal.ro>
<http://eur-lex.europa.eu>